

A. 1838.

N. 21.

ALERECHTSCHIE CO

VRIJDAG

den 16. Februarij.

HOLLAND.

WIENEN den 7. Februarij.
De hertog Maximiliaan van Beijeren is den 2. dezer van Triest naar Griekenland vertrokken, om Koning Otto te bezoeken, en dat rijk, als ook andere landstikken te bezoeken.

— De aardbeving is den 23. Jan. zeer geweldig in Zeebergen geweest. In Kronstadt heeft dezelve eens minute en 3 seconden geduurd en heeft al de bewoners in doodangst doen verkeeren. Men meende, dat de stad zou vergaan. De huizen hebben alle groote schade bekomen en eenige zijn onbewoonbaar. Bijna is er geen schoorsteen blijven staan. De straten moest men verlaten voor de instortende gevels, muren, daken en schoorsteenen. Men is dan ook van gevoelen, dat wanneer er nog een schok gekomen ware, gelijk te Odessa op denzelfden tijd, Kronstadt in een puinhoop zou veranderd zijn geworden. Men hoorde een onderaardsch getoeisel en een geluiden onder den Cepek, welke de stad zou vernietigen, welke berg deelde in te storten. Te Tortlitz zijn de toren en de kerk beiden door deze aardbeving ingestort.

BERLIJN den 10. Februarij.
H. K. H. de prins en de prinses Adolphe zijn uit den Haag alhier terug gekomen.

— Een brief uit Petersburg meldt, dat in het gedeelte der valen, de Hermitage genaamd, hetwelk bij den laatste brand was behouden gebleven, daar ook brand is ontstaan; doch dat, door de wijze maatregelen, door den Keizer genomen, men den brand spoedig is meester geworden.

FRANKRIJK.

PARIS den 12. Februarij.
De commissie tot de wet over de ligting van 80,000 man, gepresideerd door den generaal Bonaparte, heeft gisteren het rapport van den kolonel Pailhans daarover gehoord. De beraadslagingen zijn daarover nog niet bepaald.

— Een onzer dagbladen zegt, dat in 1829 in

Parijs waren 37,000 armen, in 1835 reeds 62,530 en thans 100,000. Op de civiele lijst wordt voor hen bepaald 24,000 fr., zoodat elke arme in Parijs geniet 24 centimes om zich in dezen gestrengen winter te voeden, te verwarmen, en zich te dekken. O, Fransche liefdadigheid!

— De posten komen alhier later dan gewoonlyk aan, doordien de aanquw meer dan 2 voeten hoog op de wegen ligt.

— De minister van oorlog heeft bevelen naar Afrika gezonden, om het legioen vreemdelingen te vermeerderen en reorganiseren.

— Van de Spaansche grenzen schrijft men, dat de Carlisten, na de ontruiming van Balmaceda door de Christinos, er wederom bezit van hebben genomen. Deze laatste zijn naar Villarcayo terug getrokken, door de Carlisten vervolgd wordende. De versterkingen, door Espartero vernield, worden door de Carlisten hersteld.

— De bemagtiging van de stad Morella door de Carlisten, verwekt in Madrid veel ongenoegen, te meer daar Oran, een ander stad, 3000 man belast was die stad te ontzetten. Indien de Carlisten voortgaan steden te bemagtigen, zal eene tusschenkomst der Maagdeladen om een einde aan den burger-oorlog te maken wenschelijk worden.

NEDERLAND.

NIJMEGEN, den 13. Februarij.
De afwisselende doof en vorst heeft de mindere verhevenheden van het ijs op de rivier de Waal, op vele plaatsen geheel doen verdwijnen, en hetzelfde tusschen deze stad en het dorp Lent, tot eene geschikte baan voor schaatsenrijders gemaakt, die dan ook, vooral den vorigen Zondag, menigvuldig bezocht was, terwijl men in alle rigtingen de Waal bevolkt zag, hetwelk een zeldzaam gezicht van de stadzijde opleverde. Het is overigens merkwaardig te zien, hoe de rivier, als een druk bezochte straatweg, door rijtuigen, van allerhanden aard, zelfs door de zwaarste diligences en

vrachtkarren, menigvuldig bereden wordt. Deze gemakkelijke overtocht, deelt de passage naar vermeerderen, en geeft onze stad bezoeken, waarop zij anders niet had mogen rekenen, terwijl, door de gestremde vaart der rivieren, het vervoer der vrachtgoederen van Duitschland naar Holland, met vrachtkarren, zeer levendig is.

De waterstand onzer rivier is, sedert onze laatste, den 10. Februarij, 3 el 80 duim, den 11., 3 el 81 duim, gisteren 3 el 82 duim en heden 3 el 86 duim, terwijl de rivier nog wassende is.

— De hoogte van den Rhijn te Keulen was, den 9. Februarij, 18 voet 7 duim, den 10. Februarij, 11 voet en den 11. Februarij, 10 voet 11 duim, dus vallende.

— Sedert onze laatste, hebben de ambtenaren van den waterstaat hunne aangewezen wijkposten, zoo hier als elders, betrokken.

DORDRECHT, den 12. Februarij.

Het ijs op de rivier voor deze stad is, sedert onze vorige, wederom in kracht, en ook de Ned. dijken in dikte afgenomen, zoodat heden morgen de grootste dikte 30, en de minste 26 Ned. duimen bedroeg. Achter dit eiland is het ijs van onder Strijensas geheel opgebroken; tusschen dit eiland en de Lage Zwaluw zat het dezer morgen nog, maar de schielschouwen vielen er ieder oogenblik door.

AMELAND, den 7. Februarij.

Hoort men overal van buitengewone sterkte en togten van- en langs het ijs, gedurende dezen winter gewagen, de passagie tusschen Holwerd en Ameland moge daaryan tot ieders bewondering mede getuigen. Deze uitgestrekte, tusschen de Noord- en Zuidoost-Zeeën stroomende waterplas, welke bij stormen deszelfs kracht ontzettend kennen doet, biedt sedert eenige weken zulk een bijzonder schouwspel aan, waarvan weinig menschen geheugenis dragen. Den 12. Jan. ondernam men voor het eerst eenen overtocht naar Holwerd te voet. — Den 22. volbragt men de reis met paard en slede. —

ENGELWERK.

HET ARMWEZEN.

Met verhaast zal menig Nederlander gelezen hebben, het artikel in de *Amst. Courant* van donderdag den 1. Februarij, waarin wordt aangedrongen op de vereeniging van alle armbesturen, onder het beheer van openbare armen-inrigtingen, van staatswege daar te stellen. Zoude men het kunnen gelooven? Niet terug deinzende voor de gevolgen van zulk eene omkeering in den ganschen toestand van het armwezen, niet geleerd door het waarlijk ontzettend voorbeeld van Engeland, zullen deze Algemeene staatslieden het wagen, de vruchteloze pogingen der verlegenwoordigers van het Bataafsche volk, ten jare 1798 te herhalen? Mogt ons dierbaar vaderland voor zulk een ramp bewaard blijven! Het is er meer dan jammerkreeften, dewijl de volk bewijsgonden noodig zijn, om het publiek te behoeden voor den verderfelijken invloed van die stelling, zal het gepast zijn een kort betoog aan te toonen, dat het inderdaad te wenschen is, dat er in ons vaderland nimmer zoodanige inrigting aan het armwezen worde gegeven als de Arnh. Courant verlangt. Het eerste en vreeselijkste onheil, waarmede de

A. C. het land bedreigt, is eene armentax. Het ligt toch in den aard der zaak, dat, zoodra de staat het beheer der armen-inrigtingen overneemt, dezelve het tekort ten zijnen laste neemt, en aldus, met of zonder dien naam, eene armenbelasting moet vorderen, waaruit dit te kort kan gevonden worden. Aldus ontstaat de aanmerkelijke toestand, dat de arme (die de wereld kent, zegt, de meest door eigene traagheid en wangedrag arme) burgers leven ten koste van de vermogenden: onnatuurlijk is deze toestand; want hierdoor wordt stilzwijgend erkend een recht van hen, die niet hebben om te teren op kosten der genen, die iets hebben; en het valt te betwijfelen, of zelfs de A. C., die met Geldersche goedhartigheid den burger van Genève schijnt aan te hangen, zich bij het aangaan van het maatschappelijk verdrag tot de erkenning daarvan zouden hebben willen verbinden. — Veel eer zegge men, dat het ongerijmd ware, te stellen, dat hier een *jus perfectum* zoude bestaan, met andere woorden, dat het niet hebben, de armoede des eenen burgers een geldige rechtstitel zoude zijn tot verkrijging van het goed van den anderen. Het moet dus staatkunde en voorzigtigheid of wel eenige hoogere drijfveer van zedelijkheid zijn, welke de Regering zoude nopen, om dus regstreeks de zorg voor de armen op zich te nemen.

Welke staatkunde dan? Zal het vrees zijn? Het vrees zoude eerder de krijgsmagt dan dat men uit vrees zoude moeten toegeven. Zal het eenbehoedmiddel tegen de armoede zijn? Ja, er zal zorg voor de armen genomen worden, doch zulk eene, welke de luiheid en armoede zal bevorderen, en weldra aan den bedelenden heep zal doen gevoelen, dat ze recht heeft, om te elchen, hetgene gemakkelijker aangenomen dan met arbeiden verdiend wordt. Laat ons niet meenen grooter of wijzer dan de Engelschen te zijn; ook onder hen zijn staatslieden, menschenvrienden en schranders hoofden: zij hebben getracht, ook door het oprichten van werkhuizen en het heramen van velerhande maatregelen, het kwaad, waarmede men ons thans bedreigt, te leenigen; doch het mogt niet baten: de eerste, de beslissende stap op den verkeerden weg, is aldaar gedaan. Of, zoude de staat de voor de armen bestemde gelden zoo veel beter aanwenden? Mogelijk zoude wel een groot gedeelte daarvan aan de Koloniën van Vrijwilligheid worden besteed, of eenige andere groote inrigting kunnen tot stand gebragt worden? Doch, alweder op het voorbeeld van Engeland teruggezien, waar geen etablissement bereidigen kan tegen den voortetenden kanker van armoede en armentax. Welligt zouden de giften beter verdeeld, en in derzelver toewijding alle misbruik geweerd kunnen worden? Wij betwijfelen het, alware men ook nog zoo behoudzaam in de keuze der beambten en bedienenden van zulk een armbestuur; het geven van voorkeur, kleine partijdheden en kwalijk geplaatste uitdelingen zullen ook op deze wijze niet geweerd worden. Maar

Den 26. met 15 en vervolgens dagelijks met 20 tot 30 Caden.

Ook van Helwerd en elders zag men spoedig sledevaat en voetgangers in aanzienlijken getale herwaarts komen, waaronder men, tot meerdere bevreemding zelfs chaises, opmerkte, en boerenwagens, bespannen met twee paarden, en ieder met 10 of 12 personen bevracht.

In 1823 was mede de passage langs het ijs van hier naar Helwerd mogelijk, doch niet in vergelijking met het tegenwoordige.

Thans loopt de baan, gelijk aan eenen weg, hier en daar tusschen op een geschoven schotsen door; en ontwaarde men dikwijls met verdriet, vooral in den herfst of winter, dat men van den vasten wal was afscheiden en van rondom te vaak door woedende gansen werd geleerd, dat zulke element schijnt thans in eenen vasten dijk herschappen, en doet ons voor een oogenblik vergeten, dat wij bewoners van een eiland zijn. (Léop. Cour.)

UTRECHT den 14. Februarij.

Wij hebben de volgende berichten uit

»CURAÇAO den 12. Nov. 1837.

»Voor eenigen tijd hebben wij regen gehad, eene ware weldaad voor dit eiland, alwaar thans alles in de bloei staat.

»Op de kust (Columbia of Venezuela) heerscht thans rust. Soublotte is vice-president der republiek, doch zijn bestuur wordt zeer gelaakt. Hij wordt openlijk beschuldigd een militair despotismus te willen invoeren en de organisatie der schutterijen te willen verlammen. Hij wilde het Congres buitengewoon doen vergaderen, ten einde zich voor hetzelfde te regtvaardigen; doch dit verzoek werd afgeslagen, om dat deze beweegreden niet in de categorie viel, waarbij, volgens de Constitutie, het Congres buitengewoon kan opgeteepen worden. Toen de revolutie in Julij 1835 in Venezuela uitbrak, met oogmerk, om het bestaande bestuur omver te werpen, bevond de generaal Soublotte zich in Spanje. Toen hij terug kwam en het bestuur in handen kreeg, zag hij, dat de hoofden des opstands, als de generaal Marino, enz., zijne oude krijgsmakkers uit den revolutieoorlog waren. Deze als oproermakkers in regten vervolgd en veroordeeld zijnde, heeft hij alle pogingen aangewend, om de opstandelingen te doen deelen; doch deze zijne pogingen zijn niet alle even regtvaardig geweest. Om Marino, die Porto-Cavello tegen Paes heeft verdedigd, te verontschuldigen, is er eene verdichte correspondentie bekend gemaakt, ten tijde van het beleg. Hij zou Paes hebben gewaarschuwd, als er een uitslag zou plaats hebben; hij zou getracht hebben de vesting over te geven; maar dit hem niet gelukte, was hij met de vaartuigen der opstandelingen naar Curaçao gezeild, en had dezelve aan het bestuur der republiek terug gegeven. Op grond van deze verontschuldiging is hij dan ook geamnestieerd. Intusschen was het het bestuur van Curaçao, dat de oorlogsvaartuigen aan Venezuela terug gaf, en daardoor mede werkte tot herstel der rust in die republiek, en genas Marino, die integendeel op Curaçao een ander vaartuig kocht en naar Haïti zeilde en aldaar rekruten aanwierf, om zijn Vaderland te beoorlogen. Het

gerechtshof deed daarna wel uitspraak, dat de eigendommen van Marino onverschikt worden, ten voordeele van de republiek, welke de omwenteling geleden hadden; doch hier aan werd ook niet voldaan, Marino heeft slechts eenige schade vergoeding betaald. Duidanige knoeijerijen hebben er in eene republiek plaats!

»Uit de couranten van Caracas zien wij de hernieuwde aanknooping van handelsbetrekkingen tusschen Spanje en Venezuela. Vaartuigen uit Spanje in de haven van Venezuela aankomende, brengen er producten van Spanje, en omgekeerd, producten van Venezuela, terwijl de vaartuigen van de Canarische eilanden ook kolonisten aanbrengen. Verder zien wij een artikel in die couranten, luidende: dat de producten uit Venezuela, onder Spaanschen vlag aangebragt, in Oud-Spanje dezelfde regten hebben als die uit de Spaansche koloniën. — Het is ook anders de Zuid-Amerikaansche revolutie, dat de Spanjaard kaffij gebruikt; en bij den hernieuwden aanvoer van cacao zal de oude neiging van de Spanjaarden voor de chocolaat terug komen.

»De Venezuelanen wenschen zich geluk met deze nieuwe verbroedering met de Oud-Spanjaarden, hunne stamgenooten. Beide volken, die onder dezelfde gewelensdwang en willekeurige heerschappij zuchtten, groeten elkander, na eene scheiding van vele jaren, in gelukkiger toestand. — Zij zijn als twee vrienden, die eenmaal in het harde juk der slavernij deelden, en die, na eene lange scheiding, elkander terug zien als vrije, welgegoede en beschaafde burgers. Doch de Venezuelaan is gelukkiger dan zijn stamgenoot; hij heeft reeds lang gezegepraald over gewelensdwang en willekeur; hij smaakt reeds lang het zoet der burgerlijke en godsdienstige vrijheid; doch in Spanje blijft de strijd tusschen dwang en vrijheid, tusschen inkwisitie en de wijsbegerte nog volhouden, en de zegepraal of neerlaag van de liberalen in Spanje maakt ook de vreugde of droefheid van de verlichte burgers van Venezuela uit.

»Hoewel wij, ingezetenen van Curaçao, ons verheugen met den voortgang van het geluk onzer overburen, zoo is zulks echter op nieuw een stof-felijk nadeel voor ons. Na den overgang van ons eiland, door de overwinning op de vreeselijke veroorzaakt, bleef ons nog altijd de hoop over van de vrachtaarders onzer kuren te blijven. — De veiligheid dezer haven, de welkomeheid onzer wer-ven, de lage prijs van bouwstoffen, het stellen van vaartuigen en de overvloed van beaven zeevolk in deze kolonie, hielden deze hoop in ons levendig. — Dit was ook de reden, dat men in geen tijdstip als thans, zulk een stel fraai gebouwd en snel zeilende vaartuigen in onze haven zag liggen. Als vrachtaarders bragten onze schippers de pro-ducten van Venezuela naar Cuba en Porto-Rico, van waar zij naar Oud-Spanje ingescheept werden, en voerden van daar de waren van Spanje naar de overkust terug. — Door de regtstreeksche vaart van Spanje naar Zuid-Amerika houdt deze onze vrachtaart op.

»Ook bragten onze vrachtaarders linnens en katoenen stoffen van St. Thomas (met welke stapelplaats wij, helaas! nog niet kunnen wedijve

ren) naar de onvruchtbare bezaden kust van Venezuela, en terugkomende, bragten zij te Curaçao goiteavellen en verfhout aan, en menige ledige Amerikanen, van de beveneilanden komende, zagen wij volgeladen met deze artikelen vertrekken. Door den handel-crisis in Noord-Amerika zijn deze artikelen tot de helft gedaald. De kabrietenhuizen liggen in onze pakhuizen ten prooi der insekte, en de verdere vrachtaart is ook gestaakt.

»Zr. Ms. brik de Valk heeft onlangs eenen togt gedaan naar eene plaats, waar men bij geheugenis de Hollandsche vlag nog niet gezien had, namelijk de Kuksche eilanden (Haïti en St. Domingo); men zegt, dat het doel dier reis is geweest, om den toestand der zoutpannen op te ruimen, en dat er inrigtingen bestaan, die met vrucht in onze zoutpannen te Curaçao en Bonaire zouden kunnen worden ingevoerd. Toen de Valk Kaap Haïtien aan-deed, had men er in dertig jaren geen Hollandsch vaartuig gezien en de lokale bevolking, dat het een Fransch schip was met eenen verkoper van. Te Kaap Haïtien zag men nog de sporen der verwoesting, als eene reeks groote gebouwen zonder dak, enz. Te Port-au-Prince wroonde de stad eene inspecie der troepen bij den president Boyé, in een nabij de stad gelegen kamp. Onder deze inspec-tie hielden de officieren, die Mulatten waren, de cigaren in den mond, en bij het woord: plaats rust! vielen alle soldaten, dat Negers waren, achter over in het zand.

(Bijzondere tijdingen. Het Handelsblad en andere dagbladen worden verzocht deze en andere onzer bijzondere berichten niet over te nemen dan met vermelding van ons blad, hetwelk zij nog kortelings met de overneming van eene bijzondere tijding uit Rotterdam, nopens den spoorweg, en anders vernatheid hebben).

UTRECHT den 15 Februarij.

De staat der rivieren is met het afwisselend weder gunstiger; een woelige doof zoude nood-lottig zijn, doordien de afvalwater, oeschehen bij den ijsdum eene verstopping zouden kunnen veroorzaken. De verzakkingen in den Zuiderlingedijk zijn gekist en goed bezorgd.

De Hollandsche vaartuigen, in te Hellevootsluis binnengekomen de Zwetsche rivier, in de tigheid, kapt. Jessen, van Bergen naar Dordrecht bestemd. De kapt. de dignat, der ijsloepen met eenen vreeselijken ongeluk, in het schip in het ijs bezet geraakt, en is, zwaar lek en beschadigd, eerst den 13. des avonds, door eene sloep van het Zee-loodwaken en verdere assistentie, van de rivier in de kanaal-haven gebragt. Het schip zal ver-moedelijk geheel moeten lossen. — Den 12. des avonds zijn mede uit zee te Hellevootsluis bin-nengekomen drie vischhoeken en eene vischsloop, welke allen door de ijsloepen bediend en in de havens gebragt zijn. — De rivier voor Hellevootsluis is vol drif-ijs.

— Uit den Haag schrijft men, dat Z. M. de luitenant-generaals Cort-Heiligers en Meijer op pensioen heeft gesteld, en het bevel kundig divi-sien heeft opgedragen aan de generaals-majoor Knodser en de Fauvage.

zal de zedelijkheid er bij waken. Hier wordt bijna alle opmerking overtollig. Van den kant der ontvangenden ontstaat spoedig het gevoel van een dus gemeent regt, om onderstand te vorderen, en de dankbaarheid verdwijnt; hetgene voorheen liefde-gave was wordt belasting, en de wel-dadigheid der geveren wordt als een dwangmiddel beschouwd. De gever ontvangt als een dwangmiddel, dat hij niet wil geven, en de gever uit de laatste bestemde gelden wordt toe gedeeld; de vermogende betaalt met weerszin de belasting, waaruit de bedoeling gevonden moet worden, en bekrimpt zijne liefdegave, of hij acht zelfs aan zijne verplichting jegens de armen te hebben voldaan, wanneer hij dus op eene gemakkelijke wijze eenige geldstukken gegeven heeft, en daarvoor van de moeite en den last bevrijd is, om zelf de woningen der armen te bezoeken, en zijne giften doelmatig uit te spreken. Hierdoor vooral zoude de liefdadigheid uitgedoofd worden.

Laat ons niet verzuimen het gene onze wijze Voorouders met opzigt tot de armen gedaan hebben. Voor ouden, voor weezen, voor kran-ken, voor de opvoeding der jeugd waren gestich-ten en inrigtingen onder openbaar toezigt en va-derlijke leiding der regering; ook was er door de instelling van algemeene arm-besturen gezorgd, dat niemand in den letterlijken zin van gebrek behoefde om te komen, ook dan niet wanneer geen ingekomen zijn's ontformde; doch de eigenlijke zorg voor behoeftigen was aan de menschlievend-heid der ingezetenen en aan de Kerkelijke Diacon-ien overgelaten. Geen aanspraak der armen op onderstand werd erkend, maar, dat gene waarop zij geen regt hadden volgens burgerlijke wetge-

ving, werd hun verstrekt uit milddadigheid en Christelijke liefde, uit welke zoo wel de bijzon-der aalmoezen als de Diakonische gelden derzelver oorsprong hebben. Aldus bleef het geven van aalmoezen een sechone pligt, met weldenkend ver-mogend ingezetene vormde om zich een kleinen kring van bewelddadigen, die wederkeerig den pligt van dankbaarheid bleven beoefenen. Niet te vergeefs wachte dan ook de behoeftige naar de noodige hulp. Het is overbodig ons volks-karak-ter in dit opzigt te prijzen.

Laat ons dus opmerken, dat onze Voorvaders het er voor hielden, dat de staat, ja, zorgt voor hen, die zich zelve niet helpen kunnen, ouden, kranken, onmondigen; doch dat daaronder door hen niet begrepen werden de zoedanigen, die, in den bloei des levens, voor eigen onderhoud moes-ten zorgen. — Deze was, en is de natuurlijke toestand, en is door de verkeerdheid of het on-verstand der menschen, of door bijzondere omstan-digheden deze toestand verstoord, zoo dat zij, die voor zich zelve moesten zorgen, anderer hulp behoeven, men wachte zich hierin door kunst-middelen te voorzien, welker einde steeds moet zijn een onregtvaardige armentax; en dit des te meer, zoo lang er hoop bestaat, dat er langs eenen natuurlijke weg, zijnde die van uitreiking van liefdegaven door de afzonderlijke ingezetenen, in dit kwaad kan voorzien worden.

Men besluit dus; Staats-armen-inrigtingen lei-den tot armen-tax; vernietigen de milddadigheid, en berooven ook daardoor het Vaderland van het ware lenigings-middel tegen de armoede met hare oorzaken en gevolgen.

MATTHIAS CLAUDIUS, of de Wands-becker Bode, gekend uit zijne schriften door D. H. WILDSCHUT, bij H. G. RYN-DERS en Co. te Amsterdam 1837.

Bij eene verlichte en tevens ordelijke, eene vrij-zinnige en tevens Godsdienstige natie als de Ne-derlanders, moeten de schriften van Matthias Claudius bijvond belang hebben, niet slechts om het nutte, het gewis, het eigenaartige van den vorm, maar ook en vooral om den werkwaardigen inhoud zijner geschriften. Van hier, dat dezelve dan ook in meer dan eene Europeesche taal zijn vertolkt en ook in de onze door verschillende ver-dienstelijke mannen, stuksgewijze zijn overgebragt. De verdienstelijke Immerzeel was de eerste, die voor een paar jaren de Nederlandsche leiterkunde met eens meer uitvorige mededeeling uit Claudius verrijkte. Zonder lota van laatsgenoomden schrijver te weten, had de eerwaarde Dr. Wildschut zijne snipperuren aan den zelfden arbeid besteed en stond even zeer op het punt, ook zijn Letterar-beid over hetzelfde onderwerp in het licht te geven, doch dit voornemen werd nu door hem geschorst en gewijzigd, en hij besloot, na van den Heer Immerzeel verstaan te hebben, dat deze niet voortging met zijn werk, om uit zijne overgebragte proeven, die uit te ligen, welke bereide door Immerzeel waren geleerd, en daarentegen anderen in de plaats te geven, welke deze had laten rusten. Op deze regt broederlijke wijze onze schrijver W. uitgaande, is dan ook dit zijn werk eene zeer belangrijke aanwinst geworden voor onze kennis aan der vreemden schoonheden.

Behalve dat W. allen lof toekomt, wegens het

De Albany heeft wederom de jaarlijksche bijeenkomst van het St. Nikolaas-Genootschap, welks leden allen van Nederlandsche families, die de eerste vestplanters aldaar geweest zijn, afkomen, plaats gehad; het doel van dat genootschap is, om de herinnering van de Nederlandsche afkomst levendig te houden. De tegenwoordige Voorzitter van de Vereenigde Staten, M. van Buren, kon deze keer op de vergadering niet verschijnen, doch hem werd regelmatig Halde toegebragt. De feestzaal was met de oranje-kleur versierd, en de leus: *leve Oranje!* stond op de muren te lezen.

Daar de vroegere Voorzitter des genootschaps, de heer Abraham van Vachten, sedert het laatste feestmaal overleden was, werd thans die betrekking door den heer Hermanus Bleeker waargenomen. Hij stelde eerst een toast ter ere van het St. Nikolaas-Genootschap, daarna een toast van Holland in; in de derde plaats droeg hij op de gezondheid van den Voorzitter der Vereenigde Staten, en in de vierde plaats van den Koning der Nederlanden. De wijze waarop hij deze feesten droeg uitbreidde, was voor ons nationaal gevoel zeer streelend. Van Holland, zeide hij: »dat geen vrije Staat, naar evenredigheid van zijner bevoegdheid, kan bestaan, die niet ten hoogste spreiden van de Nederlandsche taal en de Nederlandsche letteren in het buitenland. Nederland, Koning, zende hij: »een edelen telg van een doorluchtig huis, een Vorst, wiens vaderlijk bestuur hem reeds sedert lang den heijlgenwaardigen eernaam van vader van zijn volk had doen verwerven. Andere toasten werden door de verschillende, tegenwoordig zijnde leden uitgebragt, onderscheiden Hollandsche verzen werden gelezen, en het Wilhelmus van Nassouwen plechtig gezongen.

In 1836 is een soortgelijk genootschap te New-York opgericht, hetgeen ook op St. Nikolaas vergaderd is geweest; doch dit bestaat uit leden, die hunne afkomst zowel van Nederlanders, als van Fransche Huguenooten, en van onder Cromwell uit Engeland gevlugte Jakobiten afleiden. Ook deze feestdich prijkte met eenige als echt-Hollandsch beschouwd wordende gerechten, zoo als zuurkool en elckoeken; de bedienden aan den maaltijd droegen de Hollandsche kleedij van over anderhalve eeuw; er werden Goudsche pijpen aan al de aanwezigen rondgedeeld, en boven den stoel des Voorzitters hing een St. Nikolaas van onzen beroemden Nederlandschen schilder van der Meer, een wintergeest bij de kinderen, zende de winter van Nieuw-Nederland. Het merkwaardigste op dezen maaltijd was een breedvoerige rede van den Voorzitter, den heer G. Verplanck, waarin hij eenedeels over de letterkundige verdiensten der Nederlanders, die een lang, ook in Noord-Amerika miskend waren, uitweidde, anderdeels en voornamelijk herinnerde, dat de feestgenooten bijeen waren nabij de plek, alwaar, toen het tegenwoordige New-York, onder den naam van Nieuw-Amsterdam, de hoofplaats was der Nederlandsche kolonie Nieuw-Nederland, het nederige stadhuis van dat stadje te vinden was, in hetwelk Kieft en Stuyvesant de belangen der bewoners van een paar honderd rondom dat stadhuis staande hutten behartigden; met gemakkelijck te begrijpen geestdrift sprak de heer Verplanck, in tegenoverstelling van dezen nietigen aanvang, van den tegenwoordigen, schitterenden bloei van New-York. Het blazoen van het St. Nikolaas-genootschap aldaar vertoont, even als het oude wapen van Nieuw-Amsterdam, een bever.

Bijzondere Berigten.

Parijs 13 Feb. Op de beurs werden heden weinig zaken gedaan, en de fondsen genoteerd:

behouden van de ware kern en het merg van Claudius, veelal vreemdepronkige uitdrukkingen en door het kiezen van gelijkluidende of naast daaraan grenzende Nederduitsche woorden, hem een veel mogelijk in onze taal geheel wettelijk overbrengt, maar doet hij dit tevens zonder te vervallen in dat alrege gewoone, anders meestal getrouwe navolgingen eigen. En dezen lof komt dan W. niet alleen toe wat het proza, maar even zeer wat de stikjes in dichtmaat betreft, door hem zelfs het Hoogduitsch overgebragt. Deze laatste navolgingen vindt men vooral naar ons inzien, meesterlijk volvoerd, pag. 45. De nieuwe verlichting of Jarran, en de Deenen pag. 49. De vrijheid der Drukpers, en pag. 71. Toffens vertaalde stukjes van Claudius geeft Landman, als het Avondlied, het Landman, als het Avondlied, en de gelukkige Boer; daaren verdiende de Hollandsche versificatie betreft, (naar ons oordeel) in een oordeel, doch tevens de wagens de vraag, of niet sommigen door T. vertolkte stukjes, wel eens aan natuur en eenvoudigheid hebben, wat een smaak en beleving gewonnen hebben, en of niet hier en daar een oorspronkelijk beeld is verloren gegaan. En in spronken komt het bij dergelijken kunst-voortgang, om deze reden moeten wij dan ook onpartijdig de voorkeur geven aan Wildschuts vertaling van de Vrijheid der Drukpers, boven de anders zoo schoon geversifieerde navolging van

de 5 pCt. 100, 45; 50. 4 pCt. 101. 3 pCt. 70, 45; 50. Nap. 98, 96; 99. Sp. act. 19. Port. 12.

Uit Bajeonbe schrijft men van den 10. Feb., dat de kolonel Lassaussaye aldaar met 100,000 fr. uit Madrid is aangekomen, welke som bestemd is, om het Engelsch legioen voor Spanje weder in dienst te nemen. Men had een curieus stuk verspreid, volgens hetwelk, Engeland en Frankrijk pogingen zouden aanwenden bij Oostenrijk, Pruisen en Rusland, om den burger oorlog in Spanje te doen opkonden en een schikking te beramen. Men slaat er echter geen geloof aan en denkt, dat dit stuk, door de heeren Villiers en Labour Maubourg onderleekend, verzonnen is.

De Amerikaansche dagbladen van 16. Januarij zeggen, dat de Engelsche toebereidselen maken, om de Canadezen op Nijf-eiland van te vallen. Den 14. hadden zij nog niet tegen hetzelve ondernomen. De Canadezen hadden aldaar 1400 man en 31 kanonnen. De Amerik. generaal Scott poogde de onzijdigheid der Vereenigde Staten te doen verbieden.

PROGRAMMA der Tentoonstelling voor 1838, door het SCHILDERKUNDIG GENOOTSCHAP: Hierdoor tot Hooger en Arti Sacrum, te Rotterdam.

Het Genootschap, met goedkeuring en medewerking van het Stedelijk Bestuur van Rotterdam, besloten hebbende, dat er weder eene Tentoonstelling van voorwerpen der beeldende Kunsten binnen deze Stad zal plaats hebben, brengt de daartoe vereenigde Commissie de navolgende door haar gemaakte bepalingen daerwege ter kennis van alle beoefenaars en voorstanders dezer edele kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling voor Kunstwerken van Schilder-, Teeken-, Graveer-, Bouw- en Beeldhouwkunst, door Noord-Nederlandsche of in het Rijk gevestigde levende Meesters, zal wederom plaats hebben in het tot dit einde bijzonder geschikt gebouwd het GEMEENE LANDS-HUIS VAN SCHIELAND, hiertoe door Heeren Dijkgraaf en Hoogheemraden goedgunstiglijk afgestaan.

Art. 2. Deze Tentoonstelling zal van Maandag den 16. Julij tot Zaterdag den 18. Augustus 1838, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure, geopend zijn; en niet eerder dan acht dagen kunnen gesloten worden; maar zullen elken dag voor de opening, almede op Zaterdag, ten minste de Leden des Genootschaps: HOOGER EN ARTI SACRUM, op hunne gewone Vrijkaarten worden toegelaten.

Art. 3. Alle Kunstwerken, die door bedoeld, en behoorlijke lijsten voorzien, vrachtfrij ingezonden, zullen in het voornoemde Locaal van den 2 tot den 9 Julij eerstkomende in ontvangst genomen worden, en gedurende den tijd der Tentoonstelling onder goed toezicht worden gesteld.

Art. 4. Men wordt verzocht, ieder in te zenden Stuk te doen vergezeld gaan van een vrachtfrijen brief, aan het adres van den Secretaris des Genootschaps, inhoudende den juistten naam en de woonplaats van den vervaardiger of inzender, met eene korte omschrijving van het onderwerp ter vermelding op den Catalogus. — En zij, die verlangen mogten, hunne Kunstwerken te verkoopen, al mede daarin op te geven den bepaalden prijs, waarvoor men dezelve willen afstaan; terwijl de Commissie omtrent dit laatste met de vereischte gepastheid zal handelen; doch zal geen onderhandsche koop van een ter verkoop aangekondigd Kunststuk erkend worden.

Art. 5. Geene Kopijen in olieverf van Schil-

derstukken op dezelfde wijze vervaardigd, noch geteekende voorwerpen, naar prent, of stelselmatige modellen; evenmin Stukken, die op de vorige Tentoonstelling alhier geweest zijn, noch ook Kunstwerken, aan anderen in eigendom toebehorende, dan het schriftelijke toestemming van den Kunstenaar, zullen op deze Tentoonstelling worden toegelaten, alsmede geene voortbrengselen van overledene Kunstenaars, noch in het algemeen iets, dat met de openbare orde of zedelijkheid zoude kunnen geacht worden strijdig te zijn, waarentrent de Commissie, al mede met onpartijdige kieschheid zal uitspraak doen.

Art. 6. Alle Kunstwerken, die na het bovengehield tijdstip der inzending mogten inkomen, zullen alleen geplaatst worden, byaldien er nog opene plaatsen zijn; en indien onverhoopt de veelheid der Stukken eene goede plaatsing onmogelijk maakte, zal men van eiken Kunstenaar ten minste een of twee Stukken plaatsen, weshalve de Kunstenaars verzocht worden in den geleidende brief op te geven, welk der door hantingzondenstukken zij het liefst wenschen tentoongesteld te zien.

Art. 7. Onmiddellijk na de finale sluiting der Tentoonstelling zullen de Kunstenaars hunne ingezondene Stukken, onverkocht zijnde, aan het Locaal der Tentoonstelling kunnen terug bekomen, en zij die buiten deze Stad wonen, doorzonden vrachtfrij terug ontvangen. Alles echter zonder enige verantwoordelijkheid van de zijde der Commissie, welke intusschen even als vroeger alle mogelijke middelen van bezorgdheid zal aanwenden, om de Kunstwerken voor schade te behouden.

De Commissie, overtuigd van den weldadigen invloed eener dus enige Kunstbeschouwing, zoo wel op de uitbreiding als verhooging van den kunst-zin en kunst-smaak harer Landgenooten, durft nu ook wederom het vertrouwen voeden, dat de Kunstenaars en liefhebbers deze Tentoonstelling, met keurige voortbrengselen van hun genie zullen verrijken; en daardoor des nationaal kunst-roem des Vaderlands bij voortdurende krachtig zullen helpen handhaven en verhoogen. Ten welken einde dan ook alle Maatschappijen, beoefenaars en beminnaars der Schoone Kunsten, metzaders alle Eigenaars of Uitgevers van Tijdschriften en Dagbladen, verzocht worden, om door de verbreiding van dit Programma het daarin voorgestelde doel mede te willen bevorderen; terwijl de Commissie van hare zijde, alles willende aanwenden, wat in het belang der Kunst en harer Beoefenaars nuttig kan zijn, na bekomen Toestemming eene Loterij aan deze Tentoonstelling zal verbinden, ten einde daardoor den verkoop van de Kunstwerken te bevorderen.

Vooris behoudt de Commissie aan zich het regt; om, na afloop der Tentoonstelling, aan de Vervaardigers der best gekeurd wordende SCHILDERYEN; welke door hen zelven zijn ingezonden, eenkepenningen, met den stempel des Genootschaps voorzien, plegtig uit te reiken; om ook hierdoor hulde aan Verdiensten te brengen.

Rotterdam, den 1. Januarij 1838.

De vereenigde commissie voor deze Tentoonstelling voornoemd;

Van wege de Ed. Achtb. Regering der Stad Rotterdam;

Mr. M. C. BICHON VAN IJSSELMONDE.

J. MOLL, Ht.

M. W. REEPMAKER.

Van wege het Bestuur des Genootschaps Hierdoor tot Hooger en Arti Sacrum.

J. VAN HARDERWIJK, Ht.

G. VAN VOLLENHOVEN.

L. F. TEMMANCK, Secretaris.

Toffens; (men zie pag. 40), vergeleken met T. bekende uitgave der Liedjes van Mr. Claudius. Helgeen ons boven dit alles meest in dezen Hollandschen Claudius van W. gevalt, is dat dezelve niet blootelijk uit navolgingen bestaat, maar veel-er eene kritische beschouwing behelst van den Wondwerker en zijn werken, als handende 1 over den men en zijn schied. 11 over den toon derzelver en III over derzelver geest.

Het is tot staving van helgeen W. van dit alles oordeelt, dat hij dan de proeven levert.

Wij ontbreken in ons dagblad de noodige plaats dit alles aan te toonen. Alleen zij des gezegd, dat het Godadienstige, Zedekundige en Staatkundige de voornaamste onderwerpen zijn waar de proeven overloopen. In onze dagen mag dit alles gelezen en herlezen worden tot stuiving van het kwaad, dat wil het later niet dreigen, in de geboorte moet verslikt worden. Vooral doen de Jurriaan en de Deenen de gewenschte uitwerking bij die nieuwe Republikeinen en Jacobijnen onzer dagen, welke onder den schoonen naam van liberalen zoo gaarne even als in 1791-92 in Frankrijk en van daar ook in ons Vaderland alle oude goede palen zouden willen verzetten, ja geheel uitroeyen en voor weldaden der ervaring ons de idealen hunner bedorvene verbeelding zouden willen in handen stoppen. — Men hoore Jurriaan en de Deenen.

J U R R I A A N.

Men leefde vrij in vroeger jaren, Toen hoofd noch hals zich kromde of zwenkt, Toen orde en wetten heilig waren, En niem and werd een hair gekrenkt; —

Maar thans heet vrij, als alle man Rondzwieren, razen, tierren en.

D E D E E N E N.

Nu heet het vrij als alle man Rondzwieren, razen, tierren en.

Gij weet ook wel van Potentaten;

Hoe zonder twist of regtsgeeding,

Elk Souverein in zijne Staten

Als Koning hulde en eer ontving; —

Thans geldt een schepter niet zoo veel;

Zelfs in der dan een dorre steek.

D E D E E N E N.

Wij houden van den schepter veel

En gunnen u dien dorren steek;

Wij vreezen God (naar Petrus schreef);

En geven aan den Koning eer.

In dood en levit even zeer; —

Dit is ons heilig, hoog in eer!

Gij, Bazelair! bazel morgen weer!

O mijne Heeren van zekere beruchte Redactie! koopt toch dezen CLAUDIUS of leest hem in het oorspronkelijke. Leest Jurriaan, leest Jurriaan! De verdienstelijke geleerde, en smaakvolle mevoir van Claudius, de terecht algemeen hooggeachte WILDSCHUT ontwaagt voor zijn belangeloozen arbeid den haren dank onzes beschaafden publieks, en vereijde zijne keurige pen op nieuw tot het schrijven van lettervruchten, op eigen grond gekweekt of als deze op Vaderlandschen bodem onbedorven en gaaf overgebragt en voortgeplant.

